

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1 – Kanunun 16’ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumundan, öğrenim kredisi alan öğrencilerin borcu, öğrenim kredilerinin verildiği tarihten öğrenim süresi bitimine kadar geçen sürede veya herhangi bir sebeple kredisinin kesildiği tarihe kadar öğrenim kredisi olarak verilen miktarlar Türkiye İstatistik Kurumunun tüketici fiyat endeksindeki (TÜFE) artışlar uygulanarak hesaplanacak miktarın yarısı ilave edilmek suretiyle tespit edilir.

Öğrenci, borcunu öğrenim gördüğü öğretim kurumunun normal eğitim süresinin bitiminden ve Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi işe girdikten itibaren bir yıl (Öğrencinin lisansüstü öğrenim görmesi halinde dört yıl) sonra başlamak üzere, kredi aldığı sürede ve üç aylık dönemler halinde ödemek zorundadır. Ancak bu süre bir yıl daha uzatılabilir. Ödeme, askerlik süresine rastlarsa ya da Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi görev iş akdinin feshi veya işten ayrılma gibi nedenlerle kesintiye uğrarsa; askerlik döneminin bitimine ve yeni bir iş akdinin tesisine kadar TÜFE uygulanmadan ertelenir.

Katkı kredisi borcu ödemelerinde de aynı esaslar uygulanır.

Sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan veya herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrenciler öğretim kurumu ile ilişkisinin kesildiği tarihten itibaren ve Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi işe girdikten itibaren bir yıl sonra başlamak üzere, kredi aldığı sürede ve üç aylık dönemler halinde ödemek zorundadır. Ancak bu süre bir yıl daha uzatılabilir.

TÜFE uygulamasına, kredi borçlarının geri ödenmesine ve taksitlendirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemeye, öğrencilerin borçlarından birinci fıkraya göre hesaplanan TÜFE artışından ilave edilen miktarın % 50’sine kadar indirim yapmaya Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.

İndirim uygulandıktan sonra öğrencilerin ödeyecekleri borç tutarı; öğrencilerin eğitim süresinde Kurumdan aldığı toplam kredi miktarının 2 katını geçemez.

İkinci ve dördüncü fıkra gereğince hesaplanacak süre; Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi bir işe girilmemesi ile kesintiye uğraması durumunda, eğitim süresinin bitiminden itibaren lisansüstü öğrenim ve doktora öğrenimi için geçen süreler hariç 5 yılı geçemez.

Öğrencinin tabi olacağı mükellefiyetler öğrenciden alınacak taahhüt senedinde ayrıca belirtilir. Düzenlenen taahhüt senetlerinde krediyi alacak öğrencinin, öğrencinin reşit olmaması halinde ise öğrenci ile birlikte veli veya vasisinin borçlu sıfatıyla imzası yeterli olup ayrıca kefil aranmaz. Ancak yurtdışında öğrenim gören öğrencilerden kefil veya diğer teminatlar aranır.

Öğrencilere kredi verilmesi ve gerektiğinde kredinin kesilmesi ile ilgili hususlar yönetmeliklerle düzenlenir.

Kamu kurumları ve özel kurumlarda görev alanların borç taksitleri bu kurumlarca ilgililere ödenecek aylık ve ücretlerden kesinti yoluyla tahsil edilebileceği gibi, borçlu tarafından Kurumun belirleyeceği banka hesabına da ödenebilir.

Yılları bütçe kanunlarında gösterilen miktarları aşmayan kredi borçları ile maddi ve hukuki nedenlerle takibinde yarar bulunmayan kredi borçlarını silmeye Kurum Yönetim Kurulu yetkilidir.

Madde 2-Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununa aşağıdaki “Geçici 7’nci madde” eklenmiştir.

“Geçici Madde 7- Bu Kanun hükümleri, 13/02/2011 tarihli ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında yapılandırılan öğrenim kredisi ve katkı kredisi borçları için de uygulanır.

Madde 3-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 4-Bu Kanunu Bakanlar Kuruluyürütür.

GENEL GEREKÇE

351 sayılı Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 16'ncı maddesi ile yükseköğrenim gören öğrencilere kullanılan öğrenim kredisi ve katkı kredisi borcunun tespit edilmesi ve ödenmesi ile kullanılan kredilerin teminat altına alınması düzenlenmiştir.

Mevcut düzenleme ile öğrenci, öğrenim gördüğü süre içerisinde kullandığı krediyi öğrenim gördüğü okulun normal eğitim süresinin bitiminden itibaren iki yıl sonra başlamak üzere, kredi aldığı sürede ve aylık dönemler halinde Kuruma ödemek zorundaydı. Ancak borçlunun Sosyal Güvenlik Kurumuna veya sosyal güvenlik kuruluşu niteliğindeki başka kuruluşlarla ilişkisinin bulunmaması halinde, ilgilinin talebi ile borcun ödenmesi kredi alma süresinin bitiminden itibaren TEFE endeksi uygulanmak suretiyle birer yıllık sürelerle Kurumca uzatılabilmekteydi.

Diğer taraftan, sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan veya herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrenciler öğretim kurumu ile ilişkisinin kesildiği tarihten itibaren iki yıl sonra başlamak üzere, aldığı krediyi kredi aldığı kadar sürede ve aylık dönemler halinde Kuruma ödemek zorundaydılar.

Mevcut bu uygulama gençlerimizi, kullandığı krediyi TEFE endeksi uygulanmak suretiyle kullandığı kredi tutarından fazla ödeme yapmaya mecbur bıraktığı gibi, öğrenimini tamamladıktan sonra iki yıl içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi bir işe giremeyen gençlerimizi sosyal güvenceye kavuşmadan ödeme yapmaya ya da borçlu olduğu miktarı TEFE artış oranında artırmak suretiyle yüksek meblağlarda ödeme yapmaya mecbur bırakmaktaydı.

Vatandaşın refahını, huzurunu ve mutluluğunu sağlamak, işsizine iş bulmak sosyal devlet olmanın gereklerindedir. Yükseköğrenimin maliyetinin oldukça yüksek olması ailelere fazlasıyla külfet getirmektedir. Kredi kullanan gençlerimizin çok büyük bir bölümü, ailelerinin yükseköğrenim maliyetlerini finanse edemeyecek durumda olmaları nedeniyle kredi kullanmaktadır. Öğrenimin bitiminden sonra Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi işe giremeyen bu gençlerden kullandıkları kredi borcunun TEFE uygulanmak suretiyle talep edilmesi hem gençlerin hem de ailelerin mağduriyetlerine sebep olabilmektedir.

Kanun teklifimiz ile öğrenci borcunu, öğrenim gördüğü öğretim kurumundan mezun olduktan ve Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi bir işe girdikten bir yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı sürede ve üç aylık dönemler halinde Kuruma ödeyebilecek, iş akdinin feshedilmesi durumunda yeni bir iş akdi imzalanıncaya kadar TÜFE uygulanmaksızın borcu ertelenebilecektir.

Diğer taraftan, sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan veya herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrenciler de Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi işe girdikten itibaren bir yıl sonra başlamak üzere, kredi aldığı sürede ve üç aylık dönemler halinde ödeyebileceklerdir. Ancak, Kurum alacağının çok fazla sürüncemede kalmaması içinde bu süre yüksek lisans öğrenim süresi ve doktora öğrenim süresi hariç beş yılı geçemeyecektir.

Tasarı ile getirilen bir başka düzenleme de, kullanılan kredi borcuna ilave edilebilecek borç tutarının, TÜFE değişim oranı üzerinden hesaplanacak miktarın en fazla yarısı kadar ilave yapılabilecek olmasıdır.

Tasarı ile Kanuna geçici madde eklenmek suretiyle, 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında yapılandırılan öğrenim kredisi ve katkı kredisi borçlularının da bu Kanun hükümlerinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 16'ncı maddesi değiştirilmektedir.

Sosyal ve hukuk devleti olmanın bir gereği olarak, öğrencilerin yükseköğrenim gördükleri sürece kullandıkları krediden doğan borçlarının; öğrenim gördüğü öğretim kurumundan mezun olduktan ve Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi bir işe girdikten bir yıl sonra başlamak üzere kredi aldığı sürede ve aylık dönemler halinde Kuruma ödeyebilmelerine ve işe girdikten sonra da herhangi bir nedenle iş akdinin feshedilmesi durumunda yeni bir iş akdi imzalanıncaya kadar TÜFE uygulanmaksızın borcun ertelenmesine olanak tanınmaktadır. Borçlunun askerlik süresince de aynı şartlarla TÜFE uygulanmaksızın borcunun ertelenmesi amaçlanmıştır.

Teklif ile sağlık sebepleri dışında kendi isteği ile öğretim kurumunu bırakan veya herhangi bir sebeple öğretim kurumundan çıkarılan öğrencilere de Sosyal Güvenlik Kurumuna tabi işe girdikten itibaren bir yıl sonra başlamak üzere, kredi aldığı sürede ve üç aylık dönemler halinde kredi borçlarını ödemelerine olanak tanınmaktadır. Aynı zamanda, Kurum alacağının çok fazla sürüncemede kalmaması için TÜFE uygulanmaksızın uzatılacak bu sürenin beş yılı geçmemesi düşünülmüştür.

Tasarı ile getirilen bir başka düzenleme ise, kullanılan kredi borcuna ilave edilebilecek borç tutarının, TÜFE değişim oranı üzerinden hesaplanarak bulunacak miktarın en fazla yarısı kadar ilave yapılabilecek olmasıdır. Kuruma bu şekilde bulunacak borç tutarının %50 si oranında daha indirim yapma yetkisi verilmiştir.

Madde ile Kredi borcunun ödenmesinde borçluya, maaş ya da ücret bordrosundan kesinti yapılması suretiyle ödeme yapma veya Kurumun göstereceği banka hesabına ödeme yapma seçenekleri de tanınmakta, maddi ve hukuki nedenlerle takibinde yarar bulunmayan kredi borçlarının terkinin için de Kuruma yetki verilmektedir.

Madde 2- Madde ile 13/02/2011 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununa geçici madde eklenmek suretiyle; 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında yapılandırılan öğrenim kredisi ve katkı kredisi borçlularının da bu Kanun hükümlerinden yararlandırılmaları amaçlanmıştır.

Madde 3- Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi kabul edilmiştir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.